

Štajerc" izhaja vsaki
pelek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
3 krole, za pol in četrt
leta razmeroma; za Ogr-
sko 4 K 50 vin, za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računajo naročnino z ozi-
rom na visokost pošt-
nine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slojše štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmetje ljubili!

Kmetički stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Stev. 47.

V Ptuj v nedeljo dne 19. novembra 1911.

XII. letnik.

Naznanilo.

Iz raznih vzrokov nismo mogli današnji šte-
rliki priloge dodati. Vsled tega smo morali tudi
vebino lista skrajšati. Cenjeni čitatelji naj to
uprostijo.

Italijansko-turška vojna.

Na tripoličanskem bojišču se ni
v zadnjem tednu mnogo novega zgodilo. Razven
manjših prask ni poročati ničesar. Pač pa pri-
sašajo listi vzemirljivo vest, da hočejo
Italijani vojsko v egejsko morje
banesti in tamošnje turške otoke zasesti. To
bi seveda tvorilo velikansko nevarnost
na splošno evropski mir in bi bila
zlasti Avstro Ogrska na tem koraku hudo
interesirana. Trozveza, ki je v zadnjem času
tak silo trpela, bi šla v kose in Avstrija bi
morala biti navse pripravljena. Pred
zaključkom lista še ni potrdilnih naznanil in
bomo torej zopet prihodnjič o celi zadevi na-
znanjeje poročali.

Dama

ki drži kaj na zdravo ne-
govanje kože, ki hoče zlasti
pege odstraniti ter mehko,
nežno kožo in beli teint
dobi in obdržati, umiva
se edino z

„Steckenpferd“ lilije-
nim mlečnim milom
(znamka „Steckenpferd“) od
Bergmann & Co. Teilschen a. E.
Kos za 80 h se dobi v vseh
apotekah, drogerijah in tr-
govinah s parfumom itd.

Brenčič v škripcih.

Kakor smo že v zadnji številki našega lista
povedali, prečital je spuheljski Brenčič v dr-
žavni zbornici govorček, s katerim se je grozo-
vito osmešil. Ta „kmetički“ poslanec je pač ta-
ko na prvi pogled vsej javnosti dokazal, da je
v rodu v rokah političnih povop. Njegovo
govorčanje je načelkaril ta ali oni njegovih ko-
mandantov med večerjo in zato je tudi tako
dobro, kakor kranjske klobase s kislim ze-
jem. Brenčiča zaradi tega „govora“ vse pomi-
njo. Le tako mimogrede dal mu je delavni in
glavni mariborski poslanec Wastian par mo-
ralnih zaščenj, ki se jih bode menda ta Bren-
čič za dalje časa zapomnil. Poslanec Wastian
odgovoril je Mihčetu približno tako-le: — „Člo-
vek bi mislil, da bode imel kmetički poslanec,
ki se ga je pobralo iz sveže grude in ga presa-
lilo v to zbornico, nekaljeno sodbo za nena-
pravno naziranje. Ali Brenčič je svojim govorom
proračunski debati to mnenje izjalovil. Kajti
njemu na srcu ležeče, od njega izražene zadeve
so šle skozi retorte in piskerčke
znanih doktorjev Korošec, Benko-
vič in Vertovšek; torej nimajo te zadeve
ničesar več od lastne Brenčičeve sodbe na sebi.
Brenčiču torej nimamo več človeka
s samostojne misli. Govornik (Wastian) se
misli natanko pečati z Brenčičevim govorom. Ali

najprej hoče omeniti, da je Brenčič trdil, da
večina političnih uradnikov na spodnjem Štajers-
kem ne razume slovenščine. Pribito bodi, da je
pri pol. oblastih na spodnjem Štajerskem 15—20
uradnikov, ki slovenščino popolnoma govorijo;
pisarniški uradniki jo razumejo
vsi. (Ali zna Brenčič pošteno slovenščino? Ali
jo je znal njegov predhodnik Ploj? Koliko je
slovenskih kmetov, ki slovniško slovenščine ra-
zumejo? Op. uredn.). Le pri pošti v Mariboru
znaša delež slovenščine 43%... Brenčič pa je
tudi na tiste dneve nazaj posegel, v katerih je
(prvaška) Ciril-Metodova družba v Ptuj svoj
shod obdržala. In Brenčič je omenil nekega Slo-
venca (ki je lastni brat Brenčiča! Op.
uredn.), ki je bil takrat na tri tedne za-
pora ter na globlo 500 K obsojen, ker
je dva stražnika dejansko napadel. V
sodnem senatu, ki ga je obsodil, sedela sta
dva Slovenca in dva Nemca. Milostno prošnjo,
da bi se zapor v globlo spremenil, je najvišja
inštanca odklonila. Niti sence dokaza ni, da bi
bilo dotičnemu Slovencu kaj denarja ukradenega,
kakor je to Brenčič trdil. Ali Miha Brenčič
zavzemal se je tudi za poddržavljenje
gimnazije v Ptuj in razširjenje
celjske spodnje gimnazije v višjo
gimnazijo. Čuditi se moramo, da se (slo-
venski) kmetički poslanec za raz-
širjenje gimnazij zavzema, ko
mora vendar vedeti, da se s tem le du-
ševni proletarijat pomnoži. Tisti študent, o
katerem je Brenčič govoril, je bil zopet nje-
gov brat. Izključen je bil zaradi tega, ker je
hotel kot študent politično društvo ustanoviti,
s katerim bi zlasti pri ljudskem šteju komisarje
v njih delu nadzoroval. Izključen pa je bil tisti
študent edino iz ptujske gimnazije in to je tudi
oblast potrdila. Govornik je omenil na-
dalje, da kmetičska družba, kateri na
čelu stoji deželni glavar grof Attems, strogo
pravično postopa in da ji veljajo pri razde-
litvi subvencij zgolj stvarni razlogi. Ako se
želi delazmožnost štajerskega de-
želnega zbora, potem se ne sme take go-
vornike pošiljati, kakor je Brenčič. Kajti ravno
Brenčičev govor dokazuje zopet,
kdo v štajerski deželi mir moti...

Tako približno je opral izobraženi, z last-
nimi možganami misleči poslanec Wastian
spuheljskega Mihčeta. In Brenčiču se je vse sme-
jalo... Saj je možicelj dokazal, da je le po-
litični „bajaco“ v rokah klerikalcev, da
mora največje neumnosti in laži blebetati, ako
mu to en Korošec ali Benkovič zapovesta. Naj-
bolj osmešil se je pa Miha s tem, da se je v
prvem svojem govoru v državni zbornici za
svoja lastna brata potegoval. Kmetičke
potrebe so temu možicu deveta briga. Zato je
le kričal za višje šole, da bi moral kmet
še več davka plačevati in da bi prišlo še
več kmetičskih posestev na boben.
In za svoja dva brata se je navdušeno zavze-
mal, čeprav se je sramoval njuna imena pove-
dati; za starejšega brata, ki je bil več tednov
zaprt zaradi politike, in za mlajšega brata, ki
je dobil še kot mokronosi šolarček brco zaradi
politike... To je Brenčičovo delo! Sramota in

žalost za volilce, ki so res upali, da jim bode
ta spuheljski kričak kaj pomagal!

Politični pregled.

Deželni zbori bodejo glasom poročil takoj po
novem letu na kratko zasedanje sklicani. Edino goriskega
se namerava baje razpustiti, ker se stranke nočejo spo-
razumeti. Vlada te vesti sicer še ni potrdila.

Bela vrana. Novi škof v Splitu (Dalmacija) izdal
je za njemu podrejeno duhovščino pastirsko pismo, v ka-
terem nastopa odločno proti političnemu delo-
vanju duhovščine. Škof svetuje duhovščini, naj ta
pusti vsa politiko in naj se briga edino za dušni
blagor ljudstva! To je prava pot in tega naj bi se tudi
slovenski duhovniki držali!

Proti farovškim kuharicam. Papež pripravlja
novi „moto propria“, v katerem bodejo ojstre določbe
glede pravdnostnega življenja duhovščine. Duhovnikom se
bode zopet strogo prepovedalo, stanovati
pod eno streho z ženskami. Celo sorodnice
duhovnikov ne bodejo smele več v farovžih stanovati.
Duhovniki bodejo morali imeti edino moške strežaje.
No, zdaj se bodejo pa gotovo farovške kuharice spuntale!

Neverjetni škandal se je zgodil zopet v naši
škandalih tako bogati državni zbornici. Posl. Malik,
katerega so pri zadnjih ožjih volitvah tudi slovenski
prvaki volili, čeprav so svoj čas proti njemu oženj in
žveplo bluvali, bil je namreč od častnega sodišča obso-
jen. Odvzeta mu je s tem vsa moška čast in mož je za
javnost mrtev. Vse to je spravilo moža v tako nervoznost,
da je prišel s pasjim bičem v zbornico in je z njim v
strastnem razgovoru parkrat posl. Hummer udaril. Ta
škandal se obsoja sam in poročilo samemu nimamo
ničesar pristaviti. Za nas je ravno Malik — bil. Kar se
pa prvakiš listov tiče, jih opozarjamo le na dejstvo, da
je ravno slovenska stranka pasji bič v politiko vpeljala.
Opozarjamo le na slučaj, ko jih je dobil Benkovič od
dr. Serneca s pasjim bičem. V splošnem pa upamo, da
pride državna zbornica enkrat do spoznanja, da je treba
nedostojne poslance vseh narodov in strank na ta ali
oni način izbaciti. Kajti zbornica ni vežbališče za žga-
njarske psovke in poulične pretepeče, marveč resnemu
gospodarskemu delu posvečen prostor. S tem je za nas
ta žalostni škandal končan!

Dopisi.

Sv. Lovrenc Sl. g. Zopet so pri nas fantje
v svoji pijanosti divjali z noži na posestnika
Bezjaka od Senčaka; v nedeljo ponoči na glavni
stezi blizo gostilne Rebernak so ga smrtnone-
varno ranili. To je žalostno in v špot celi fari
in vprašati se moramo, kje je vzrok, da naša
mladina tako grozno propada na pot hudodel-
stva?! Poglejmo si našo šolo in deco; kaj po-
čenja mladina, ko pride na prosto? Vidimo, da
mlad šolar že nož tam kaže in se grozi proti
svojim sošolcem: „jaz te čohnem“, ali meče
kamenje, ali pa divja po vasi in se iz starih
ljudi norca dela... Tako „izobrazba“ dece
pomeni žalostno prihodnost, in vprašati se mo-
ramo, ali je mogoče, da se otrok v šoli tako
goji?! Mi nismo sovražniki učiteljev; ali tukaj
zahtevamo, da se naši deci take hudobije ne
dopuščajo! Učitelj je vzgojitelj v šoli naše dece
in on je po postavi zavezan, da take surovosti
otrokom ne dopušča. Mi bomo tudi višjo
šolsko oblast prosili, da naj ojštro nastopi, dru-
gače bode naša bodočnost še bolj žalostna. Pa
tudi stariši imate veliko odgovornost; dajajte
strah vaši deci; bodite pošteni in dajte lepe
zgled mladini in videli boste, da pridemo vsi
na boljša pota.

Domačin.
Šmarje pri Ljutomerju. Naš list prinesel je